

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 12 (201) ЖНІВЕНЬ 2015 ГОДА

БЕЛАРУСКАЯ ПРЫМАЎКА

Гаспадарку вадзіць – не разінуўшы рот хадзіць

РЫНАК ПРАЦЫ

ВОЛЬНЫХ МЕСЦАЎ АМАЛЬ НЯМА

Сітуацыя на рынку працы катастрафічна пагоршылася: у раёне амаль не засталося прапаноў па працаўладкаванню. У сярэдзіне жніўня ў цэнтральным агульнарэспубліканскім банку вакансій па Гарадоцкаму раёну засталося толькі пяць (!) вольных працоўных месцаў і дасягнута рэкордная колькасць афіцыйных беспрацоўных за пяцігодку

Рэаліі працы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны і адпаведнага ўпраўлення Гарадоцкага райвыканкаму сведчаць, што ў Гарадоцкім раёне амаль не засталося свабодных месцаў для працаўладкавання.

Яшчэ месяц назад у агульнарэспубліканскім банку вакансій па Гарадоцкаму раёну было 59 вольных месцаў, то па стану на 17 жніўня ў гэтым банку вакансій толькі 5(!) свабодных месцаў.

Чаму за месяц колькасць прапаноў скарацілася амаль у 12(!) разоў цяжка сказаць. Магчыма супрацоўнікі Гарадоцкага райвыканкаму, якія адказваюць за прадстаўленне інфармацыі у гэту базу апынуліся ў адпачынку. Магчыма ў арганізацыях раёну і так хапае працоўных рук. Але факт застаецца фактам.

17 жніўня ў гэтай базе маюцца вакансіі ад Гарадоцкай райбальніцы, УП "Паўночны" і лесапункта. Пры гэтым па афіцыйнай статыстыкі на канец паўгоддзя ў раёне зарэгістравана 122 беспрацоўных і для іх толькі пяць працоўных месцаў.

Між тым Гарадоцкі лягсас, які раней быў самым вялікім працадаўцам у раёне і прапаноўваваў яшчэ зімой каля 60 розных месцаў на сайце паведамляе аб пошуку працоўных. Гарадоцкаму лягсасу патрабуюцца: майстар лесу ў Вышацкае лясніцтва, інжэнер-энергетык, майстар на лесасеках, кіроўца для вывазкі лесу.

Магчыма і ў іншых арганізацыях раёну ёсць яшчэ "схаваныя" працоўныя месцы, якія не вядомы мясцоваму цэнтру занятасці.

Л. Антонаў

НАШЫ ЗАРОБКІ

ЗАПАЗЫЧАНАСЦЬ ПРАЦЯГВАЕ ІСНАВАЦЬ

Запазычанасць па заробках зменшылася і арганізацый-даўжнікоў стала меней. Па стану на 1 жніўня пратэрмінаваная запазычнасць па заробках зменшылася на 80,8 млрд. рублёў або на 19,6 %. У Гарадоцкім раёне арганізацый-даўжнікоў стала на дзве менш

Паводле інфармацыі Белстаткамітэта па абследуемых арганізацыях у Рэспубліцы Беларусь на 1 жніўня 2015 г. у 464 арганізацыях дапушчана пратэрмінаваная запазычанасць па заработнай плаце перад 76,4 тыс. працаўнікоўі. Сума пратэрмінаванай запазычанасці склала 330, млрд. рублёў (1,7% ад фонду заработнай платы па рэспубліцы за чэрвень 2015) і ў параўнанні з пратэрмінаванай запазычанасцю на 1 ліпеня 2015 зменшылася на 19,6%, або на 80,8 млрд. рублёў.

Лідзіруюць па колькасці прадпрыемстваў-даўжнікоў па-ранейшаму Мінская і Віцебская вобласці - 211 і 192 адпаведна. Гэтыя рэгіёны займаюць першыя месцы і па сумах пратэрмінаванай запазычанасці – 142,3 і 126,3 мільярдаў рублёў адпаведна. Зусім не маюць запазычанасці арганізацыі Брэсцкай вобласці, у Гомельскай вобласці -- 4, а ў г. Мінску такіх арганізацый 6.

Па стану на пачатак жніўня ў Гарадоцкім раёне традыцыйна маюць даўгі па заробках сельгаспрадпрыемствы: ААТ "Гарадоцкі льнозавод", КУСГП імя Дзімітрава, КУСГП "Сцяпанавіч". ААТ «Гарадоцкі РАПС", КУСГП імя Свярдлова. Сярод іх сваёй адчувае і будаўнічая арганізацыя ДКУБП "Гарадоцкая ПМК-51", якая ужо тры месяцы не можа разлічыцца па заробках своечасова. Разлічыліся па афіцыйных даных з запазычанасцю па заробках УП "Паўночны", а таксама "Гарадоцкая ПМС".

Сярод раёнаў Віцебскай вобласці найбольшая запазычанасць па колькасці арганізацый у Дубровенскім раёне – 15, Талачынскім – 14, Мёрскім – 13.

Л. Антонаў

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

НУ И НУ!

СТРЕЛЬБА НА ПОРАЖЕНИЕ

В Городке собутыльники будили приятеля, стреляя в него из пневматического пистолета. Пострадавший обратился в райбольницу. В отношении хулиганов прокуратура возбудила уголовное дело, сообщает «СБ Беларусь Сегодня»

Подробности пьяной вечеринки рассказал заместитель прокурора района Максим Зиновик:

— Компания из семи человек отдыхала на даче. На третий день хозяин дома вспомнил, что у него есть пневматический пистолет. Не просыхающие от спиртного товарищи стали соревноваться в меткости. А потом решили, что негоже некоторым спать, когда они так веселятся, и отправились будить собутыльников.

Один из гостей никак не реагировал на их попытки, и знакомый выстрелил ему сначала в голову, а потом в пах. Но тот все равно не проснулся — доза алкоголя, видимо, уже действовала как анестезия. За пьяного человека вступилась его сестра, и парни переключились на нее. По очереди стреляли по ногам.

Заступнице повезло — благодаря плотным джинсам дело закончилось синяками и разбитым мобильником, который лежал в кармане. А вот ее брат утром поехал в больницу, где ему из мягких тканей извлекли два инородных тела.

В отношении двух стрелков возбужденоуголовноеделопо ч. 3 ст. 339 УК — «Хулиганство, совершенное с применением оружия». Им грозит от 3 до 10 лет лишения свободы.

Ольга Крученкова
СБ Беларусь Сегодня

ДОБРАЎПАРАДКАВАННЕ

ПЕШАХОДНЫ ПЕРАХОД ПРАЗ СТАЯНКУ

Працягваюцца працы па добраўпарадкаванню мікрараёна Гагарына, якія не паспелі зрабіць у год Дажынак. Гэта не толькі капітальны рамонт шматкватэрных дамоў, але і добраўпарадкаванне дарогі і тэрыторыі.

Гатэль "Спартыўны Гарадок" гэтым летам запоўнены маладымі спартсменамі з Расіі, якія трэніруюцца на лыжароленрнай трасе і ў ваколіцах Гарадка. Менавіта для іх ў ліпені дарожнікі абазначалі разметку на пешаходным пераходзе да крамы райспажыўсаюза.

Але праекціроўшчыкі раней зрабілі так, што пешаходны пераход праходзіць праз стаянку для аўтамабіляў. І фармальна кожны аўтамабіліст, які прыпаркуецца каля пешаходнага пераходу, ёсць парушальнік ПДР. Відавочна, што на гэтай паркоўцы магчыма пры "бязрыб'і" збіраць штрафы.

Другім "ноў-хаў" добраўпарадкавання Гагарына будзе фантан каля крамы. Жыхары Гарадка яго раней бачылі на вуліцы Савецкай. Але там ён быў дэмантаваны для ўстройства сучаснага каляровага фантана. І вось гэтым летам ужо трэцці месяц яго ўсталёўваюць каля дома №30.

Відавочна, што ён будзе ўсталяваны па восені. А вось ці будзе да восені пракладзена асфальтавая ці плітачная дарожкаа ад гэтага дома да крамаў райспажыўсаюза – вялікае пытанне.

Леанід Гаравы

КАРУПЦЫЯ

КАТАЎСЯ НА ГРОШЫ АРГАНІЗАЦЫІ

Крымінальная справа аб выкарыстанні дзяржаўнага аўто ў асабістых мэтах перададзена ў суд. Былы кіраўнік сельскагаспадарчага прадпрыемства ўжо кампенсаваў шкоду нанесеную інтарэсам дзяржаўнага прадпрыемства, але цяпер павінен адказаць за сваё карупцыйнае злачынства ў судзе.

Пракуратура Гарадоцкага раёна на сайце gorodok-prokuror.alioshyn.com паведаміла, што ў першае паўгоддзе 2015 на тэрыторыі Гарадоцкага раёна зарэгістравана адно карупцыйнае злачынства. Адказнасць за гэтае злачынства прадугледжана ч. 3 арт. 424 КК Рэспублікі Беларусь (злоўжыванне ўладай або службовымі паўнамоцтвамі). Зараз крымінальная справа па гэтым факце накіравана ў суд Гарадоцкага раёна для разгляду па сутнасці.

Па гэтай справе адзін з былых кіраўнікоў сельскагаспадарчага прадпрыемства раёна абвінавачваецца ў тым, што на працягу значнага перыяду часу (з 2010 па 2011 год) наўмысна насуперак інтарэсам службы з карыслівай і іншай асабістай зацікаўленасці,злоўжываўсваімі службовымі паўнамоцтвамі. Гэты кіраўнік сістэматычна выкарыстоўваў для асабістых мэтаў службовы аўтамабіль, чым прычыніў шкоду інтарэсам дзяржаўнага прадпрыемства на агульную суму 48.604.151 рубель. Дзякуючы намаганням праваахоўных органаў да цяперашняга моманту гэтая шкода цалкам пакрыта.

Л. Антонаў

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" пачала размешчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымлівваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

БУДАЎНІЦТВА

МАРУДНАЕ БУДАЎНІЦТВА БАСЕЙНА

За лета 2015 года амаль не прасунулася будаўніцтва басейна ля фізкультурна-аздараўленчага комплексу па вул. Гагарына. Будаўнікі то з'яўляюцца на будаўніцтве басейна, то знікаюць.

Да канца лета 2015 года Гарадок застаецца "дажынкавым" горадам, дзе няма басейна. Чаканні жыхароў Гарадка мець магчымасць наведваць басейн адкладваецца яшчэ на адзін год. За лета 2015 года аб'ект басейн фактычна застаўся закансерваваным. Будаўнікі з БУ-38 ААТ "Будтрэста №9"закрылі ўваходы на будаўнічы аб'ект дошкамі і плёнкай яшчэ на пачатку лета.

Толькі напрыканцы ліпеня будаўнікі з'явіліся на будаўніцтве басейна і адкрылі адзін уваход, каб весці бетонныя працы на аб'екце. Але адсутнасць фінансаў для будаўніцтва басейна не дазваляе перайсці да бетонных прац на ёмістасці самаго басейна – галоўным элеменце басейна. Пасля некалькіх тыдняў працы брыгада будаўнікоў зноў пакінула аб'ект да лепшых фінансавых умоў.

Відавочна, што ў лепшым выпадку басейн будзе здадзены ў 2016 годзе. Між тым гэта быў бы прывабны аб'ект для расійскіх спартсменаў, якія ўсё лета наведвалі гатэль "Спартыўны гарадок" і праводзілі трэніроўкі на лыжаролернай трасе і ў ваколіцах горада.

Зразумела, што басейн палепшыў бы канкурэнтаздольнасць Гарадка, сярод іншых месцаў, якія выбіраюць расейскія спартсмены для трэніровак. Але ўлады не спяшаюцца завяршыць будаўніцтва басейна, а таксама распачаць будаўніцтва лядовай арэны, трэнажорнага зала каля ФАКа на вул. Гагарына.

Л. Антонаў

Ад рэдакцыі. *Некалькі будаўнікоў зноў працуюць на будаўніцтве, бо здолелі знайсці крыніцу электрычнасці. У гэтым годзе будаўнікі павінны забетанаваць ванну басейна і закрыць над ім дах, калі знойдзецца фінансаванне.*

П'ЯНСТВУ – БОЙ!

АБМЕЖАВАЛІ ПРОДАЖ СПІРТНОГА

Пад час уборачнай кампаніі для аматараў алкаголю створаны перашкоды, якія яны ў Гарадку адчуваюць да 8 гадзін раніцы. Гарадоцкі райвыканкам прыняў распараджэнне №157р "Аб абмежаванні продажу спіртных напояў" на час правядзення ўборачнай кампаніі, але не размясціў яго на афіцыйным сайце райвыканкаму.

28 ліпеня Гарадоцкі райвыканкам прыняў распараджэнне №157р "Аб абмежаванні продажу спіртных напояў", якім на час правядзення ўборачнай кампаніі ўсталяваны адзіны час рэалізацыі алкагольнгай прадукцыі ў гандлёвых аб'ектах раёна. Па гэтаму распараджэнню рэалізацыі алкагольнай прадукцыі на тэрыторыі Гарадка і АЗС ў в. Хамякова павінна адбывацца з 8.00 да 22.00, а на тэрыторыі сельскіх саветаў Гарадоцкага раёна з 10.00 да 18. 00.

Першымі пра гэта распараджэнне даведаліся заўзятары Бахуса, якія пасля 28 ліпеня жадалі пасля 7 гадзін раніцынабыцьалкагольукраме "Вішэра" і крамах "Авангарда". Гандляры крамаў тлумачылі, што гэта не магчыма, бо існуе распараджэнне старшыні Гарадоцкага райвыканкаму.

11 жніўня пра гэтае абмежаванне даведаліся і чытачы газеты "Гарадоцкі веснік", дзе была размешчана нататка "Рэалізацыя абмежавана". Толькі пра гэты крок варта паведамляць адразу пасля прыняцця распараджэння, а не праз паўмесяц, калі ўжо ўбрана чвэрць ураджаю.

Таксама для гэтых мэтаў існуе афіцыйны сайт Гарадоцкага равыканкаму, дзе ёсць раздзел "УЛАДА" і старонка "Нарматыўныя прававыя акты Гарадоцкага райвыканкаму". Але ж кіраўнікі райвыканкаму не турбуюцца, каб там своечасова з'яўлялася інфармацыі аб рашэннях гарадоцкай улады.

Л. Антонаў

КУБАК ВОБЛАСЦІ

СУДЬБУ ВЫХОДА В ФИНАЛ РЕШИЛ ОДИН МЯЧ

ФК «Луч» в субботнем матче за выход в финал Кубка Витебской области по футболу на своем поле при высокой жаре в упорной борьбе уступил ФК «Газовик» со счетом 0:1.

8 августа наш клуб принимал на своем поле в полуфинальном матче Кубка области одного из лидеров областного первенства – ФК «Газовик. Витебский клуб является неудобным соперником для наших футболистов, которые никак не могут его победить. Не стал исключением и субботний матч который проходил при 30 градусной жаре.

С первых минут матча чувствовалось преимущество гостей,которыеимеютнаверное самый лучший подбор игроков в первенстве области.

Но городокские футболисты не собирались отсиживаться в защите и раз за разом перемещали мяч к воротам гостей. Только голевых моментов в первом тайме так и не создали.

Между тем гости в районе 30-й минуты не реализовали 100% возможность, когда во вратарской площади игрок «Газовика», находясь напротив ворот, послал мяч выше их.

Первый тайм шел к концу, когда на 42-минуте гости получили право на штрафной справа от ворот «Луча». Наш голкипер выстроил стенку, но не смог среагировать на удар в правый от себя угол. Так был открыт счет в матче.

Второй тайм наши футболисты провели в желании сравнять счет. Создали серию угловых и штрафных у ворот «Газовика», но не смогли заставить гостей достать мяч из сетки.

Без забитого мяча остался наш бомбардир Евгений Самарин, который с Ильей Жерносеком были на острие атаки. Запомнился штрафной в исполнении Самарина, когда лидер атаки не смог направить мяч в рамку ворот.

Тренер команды Сергей Куряков так оценил полуфинальный матч: «Сегодня, в такую жару, все решал опыт и морально-волевые качества игроков. Мы старались, играли правильно. Но у нас молодая команда, нам свойственна не стабильность. Проиграли хорошей команде. Спасибо тем, кто приходит и болеет за нас.

Мы исправимся, у нас нет другого варианта!»

Наших болельщиков на матче не смотря на жару было где-то под сотню. Но по прежнему зрители реагируют только на конкретные эпизоды матча, а не мотивируют команду на активную игру.

Настала пора поучится работе с фанатами на примере ФК «Шумилино», где болельщики стали 12 игроком команды.

Состав: Половинский - Дашкевич, Галузо, Данченко, Колтунов –Самсоненко (Андрейченко), Шило, Жогов (Овсянников), Фадеев (Рудов), - Самарин, Жерносек.

Леонид Горовой

КРЫМІНАЛ

РАНЕЙ СУДЗІМЫ ЗБІЎ І ЗАДУШЫЎ ПЕНСІЯНЕРКУ

У сваім доме ў вёсцы са слядамі задушэння і чэрапна-мазгавой траўмай знойдзены труп пенсіянеркі, якая не дажыла да 85-годдзя

Паводле інфармацыі прэс-службы МУС Рэспублікі Беларусь 7 жніўня ў в. Осната Гарадоцкага раёна ў 16.20 у сваёй хаце са слядамі задушэння і чэрапна-мазгавой траўмай знойдзены труп пенсіянеркі, 1931 г.н.

Папярэдне ўстаноўлена, што яе 5 жніўня ў 21.00 у сварцы забіў непрацуючы, 1987 г.н., раней судзімы жыхар г. Гарадка, які затрыманы.

Т. Гаражанка

СУДОВЫЯ СПРАВЫ

СУД НАД НЕОБЫЧНЫМ «УКЛОНИСТОМ»

В Городке будут судить необычного "уклониста" - московского танцора. Двадцатидвухлетнего жителя Городка будут судить за уклонение от прохождения воинской службы, пишет "СБ Беларусь Сегодня". Танцору-уклонисту грозит до 5 лет лишения свободы.

Раньше его семья жила в Витебске, потом – в Минской области, в итоге переехала в Городок. Более года назад молодой человек стал на учет в местный военкомат, но с тех пор призывника никто не видел.

Когда комиссариат забил тревогу, из Москвы приехала мать несостоявшегося солдата и привезла справку, что сын якобы является студентом-четверокурсником университета культуры, спорта и туризма. Но бдительный военком направил официальный запрос в Россию и получил ответ: да, такой студент когда-то был, но только на заочном отделении. И еще в 2013 году его отчислили из вуза за неуспеваемость.

Заместитель прокурора Городокского района Максим Зиновик уточняет:

– Во время постановки на учет парень уже был на вольных хлебах и развлекал московскую общественность – он на профессиональном уровне занимается бальными танцами. Справка, предоставленная в военкомат, оказалась поддельной. Теперь танцору-уклонисту грозит до 5 лет лишения свободы.

Елена Бегунова

СБ Беларусь Сегодня

БЯСПЕКА РУХУ

ПАСТАВІЛІ КАМЕРЫ ВІДЭАФІКСАЦЫІ

У Гарадоцкім раёне з'явіліся камеры відэафіксацыі ДАІ з вядомым месцам размяшчэння. На міжнароднай трасе М8, якая праходзіць праз Гарадоцкі раён, ужо амаль месяц як усталяваны дзве камеры відэафіксацыі ДАІ ў г.п. Езярышча і каля в. Кузьміно.

Для больш эфектыўнага кантролю над выкананнем правілаў дарожнага руху на ключавых трасах Беларусі з'явіліся камеры відэаназірання ДАІ.

З дапамогай гэтых прылад супрацоўнікі дзяржаўнай аўтаінспекцыі фіксуюць факты парушэння ПДР (перавышэнне дапушчальнай хуткасці руху аўтамабіляў). Штраф можна аплаціць па квітанцыі, якая дасылаецца заказным лістом кіроўцу, якая парушыла хуткасны рэжым.

У Гарадоцкім раёне гэтыя камеры размешчаны ў г.п. Езярышча на адлегласці 2,85 км ад расейскай мяжы каля бальніцы. На гэтым участку дарогі хуткасны рэжым вызначаны – 60 км/г для легкавых і грузавых аўтамашын.

Наступная камера размешчана каля в. Кузьміно на адлегласці 24,65 км ад мяжы. І на гэтым участку дарогі хуткасны рэжым вызначаны – 60 км/г для легкавых і грузавых аўтамашын.

Інфармацыя аб размяшчэнні камер відэафіксацыі ДАІ ў Віцебскай вобласці размешчана тут: http://mogu.by/raznoe/vitebskaja-oblast/kamery-videofiksacii-gai/kamery-videofiksacii-gai.htm

Л. Антонаў

ВЫБАРЧАЯ КАМПАНІЯ–2015

МІР ЗАМЕСТ ЗАРОБКАЎ

15 жніўня падчас наведваньня Менскага заводу колавых цягачоў (МЗКЦ) Аляксандар Лукашэнка ясна і выразна сфармуляваў сваё перадвыбарнае пасланьне, сваю праграму. Хоць гэты мэсыдж гучаў і раней, але цяпер ён прадстаўлены ў канцэнтраваным выглядзе і адчаканенай форме. І ў параўнаньні з выбарчымі праграмамі ў папярэдніх прэзыдэнцкіх кампаніях, цяперашняя выглядае вельмі кантрастна.

Нагадаю, што падчас усіх мінулых выбараў зьмястоўная частка лукашэнкаўскага пасланьня зводзілася да абяцаньня падвысіць сярэдні заробак у краіне да пэўнага ўзроўню. Аднак цяпер усё рэзка памянялася. «Я пачынаю пытацца: а што хоча народ пачуць ад будучых кандыдатаў у прэзыдэнты? А народ хоча заробку пабольш і пажадана паменш працы... Але ня гэта сёньня галоўнае», — глыбакадумна заявіў кіраўнік дзяржавы, выступаючы на МЗКЦ.

Такім чынам, заробак цяпер — не галоўнае. А што ж ёсьць галоўнае, калі не ўзровень жыцьця насельніцтва? Лукашэнка тлумачыць: «Ідзе перадзел сьвету. І заробак — гэта вельмі важна. Але перада мной як прэзыдэнтам стаіць задача абараніць краіну. І як нам, сярэдняй дзяржаве, па цяперашніх мерках, выстаяць, вытрываць, і каб мы не патрапілі, як дзьве шасьцярэнькі, каб нас не зьмялі і не ўтапілі. Вось што сёньня самае галоўнае ».

То бок, штучна ствараецца сытуацыя крэпасьці ў аблозе. Беларусі, нібыта, пагражае страшная зьнешняя небясьпека, вакол ворагі. Прычым, «за гэтай бойкай па адзін, і па другі бок стаяць моцныя гэтага свету», — запэўнівае А. Лукашэнка. То бок, пагроза зыходзіць і з Захаду, і з Усходу, ад, нібыта, саюзьнікаў. Галоўнае, нагнятаць напружанасьць, наганяць страху. Дарэчы, гэтую задачу добра выконваюць расійскія тэлеканалы. І калі ўсе напалоханыя, заікацца аб заробках неяк няёмка. «Як бы нам ні было цяжка, мы павінны захаваць мір у нашай краіне, усё роўна, зь якім прэзідэнтам. Трэба, каб былі мір і стабільнасьць», — як заклён паўтарае ён. Такім чынам, мір, адсутнасьць вайны замест росту заробкаў, падвышэньня дабрабыту — вось сутнасьць перадвыбарчай праграмы Лукашэнкі. І народу толькі застаецца дзякаваць і кланяцца.

Якое апусканьне амбіцый! Яшчэ ж зусім нядаўна Лукашэнка будаваў у Беларусі зіхатлівы «Горад на Узгорку», Зямлю запаветную. Беларускі лідэр бачыў краіну як «духоўнага лідэра ўсходнеславянскай цывілізацыі», як эталён, узор, прыклад для астатніх народаў, якім ня так пашанцавала з прэзыдэнтам. «На Беларусь глядзяць як на выратавальніка славянскай цывілізацыі, і мы павінны гэтую цывілізацыю выратаваць!», — пафасна вяшчаў Аляксандар Лукашэнка. А зараз усё гэта ператварылася ўсяго толькі ў тэрыторыю выжываньня. Які сумны фінал грандыёзнага праекту.

Здавалася б, у канцэпт міру, адсутнасьці вайны, стабільнасьці добра ўпісваецца сцэнар «ціхіх выбараў». То бок, прэзыдэнцкая кампанія праводзіцца як руцінная, тэхнічная, бюракратычная працэдура, без скандалаў і канфліктаў. І такому сцэнару ніхто не пагражае, нават апазыцыя не заклікае да Плошчы, арыентуецца, як кажа Тацяна Караткевіч, на «мірныя перамены».

Але, падаецца, такія зусім ужо ціхія выбары не задавальняюць Лукашэнку. Бо калі ўсё ціха і мірна, то навошта патрэбны «абаронца стабільнасьці»? Ад каго абараняць? Таму трэба штучна стварыць ворагаў, арганізаваць напружанасьць ці імітаваць яе, каб напужаць народ.

Што для гэтага робіцца? **Па-першае,** рыхтуецца новая вэрсія прэзыдэнцкай дырэктывы «Аб мерах па ўмацаваньні грамадзкай бясьпекі і дысцыпліны». **Па-другое,** 18 жніўня падпісаны прэзыдэнцкі ўказ № 356, якім зацьвярджаецца Палажэньне аб камісіі па супрацьдзеяньні экстрэмізму і барацьбе з тэрарызмам. Такія камісіі будуць ствараццa абласнымі выканкамамі і Мінгарвыканкамам.

Па-трэцяе, знайшлі і «тэрарыстаў». Імі выявіліся падазраваныя ў напісаньні вулічных графіці. Іх затрымлівалі як тэрарыстаў, узброены спэцназ прымяняў такія сілавыя сродкі, што адзін хлопец атрымаў двайны пераломам сківіцы.

Па-чацьвёртае, заява міністра ўнутраных спраў Ігара Шуневіча, што міліцыя гатовая да выбараў. «Магу гарантаваць — мы гатовыя да адэкватнага адказу на любы выклік, любую пагрозу. Мы гатовыя да таго, каб мінімізаваць любыя шкодныя наступствы. Скажу нават больш: мы гатовыя на сённяшні дзень спрацаваць трохі раней, калі будзе ў гэтым неабходнасьць, каб не давесьці сытуацыю да крытычнай», — падкрэсліў міністар. Не зьдзіўлюся, калі ў дні галасаваньня па Менску будуць дэманстратыўна езьдзіць аўтазакі.

Але падаецца, што ўсё гэта робіцца ня толькі для таго, каб штучна стварыць напружанасьць і напалохаць абывацеля. Справа ў тым, што яны і самі баяцца. Усе гэтыя рухі робяцца яшчэ й таму, каб пераадолець уласныя страхі. Гучныя арышты апошніх дзён таксама ня сьведчаць аб спакоі і стабільнасьці ў краіне. Спакой нам толькі сьніцца.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

АДЗІНЫ ПАЛІТЫК

АД ПРЫПАВЕСЦІ ДА ЗАГАДУ

Без уяўлення вобразу жаданай будучыні немагчыма выбудаваць стратэгію развіцця. Але адсутнасць вобразу будучыні — гэта яшчэ паўбяды. У беларускай эліты за два дзесяцігоддзі так і не склаўся вобраз сучаснасці.

Хто сказаў, што на вяршыні ўладнай «вертыкалі» не здольныя ўсвядоміць маштаб праблем, якія насоўваюцца на нас? Здавалася б, яшчэ ў пачатку ліпеня адзіны палітык (АП) адмаўляўся прызнаваць наяўнасць у краіне эканамічнага крызісу. Ён супакойваў панікёраў: «Цяжкасці гэтыя часовыя і абсалютна пераадольныя. У нашай нядаўняй гісторыі мы годна вытрымлівалі і не такія выпрабаванні!»

Часовыя цяжкасці — гэта як часовая цяжарнасць. Але іншай цяжарнасць у прадстаўнікоў Homo sapiens і не бывае. Ёсць і яшчэ адна аналогія: цяжарнасць выклікаецца ваганнямі, адказнасць за якія нясе знешняя крыніца. Без адкрытасці навакольнаму свету зацяжарыць нельга. Вось як гэту аналогію АП патлумачыў у ліпені: «Сусветны і рэгіянальны эканамічныя крызісы ў апошні час моцна ўдарылі не толькі па нас. Але наша адкрытая эканоміка, адчувальная да ваганняў (выдзелена. — С.Н.) знешніх рынкаў, пакутуе і ад санкцыйных войнаў, якія праводзяцца Захадам і Расіяй».

Прайшло два месяцы. 6 жніўня, прымаючы прэм'ер-міністра Андрэя Кабякова, АП загаварыў на мове вайны: «Я разумею — складанасці і цяжкасці. Але лічыце, што ў нас ідзе ў эканоміцы вайна, ваеннае становішча. І мы павінны зрабіць усё для таго, каб вось у гэтых ваенных эканамічных умовах выканаць тыя задачы, якія перад сабой паставілі, і мы павінны іх вырашыць у гэтым годзе».

Вось такія перамены ва ўспрыманні рэальнасці! І яны былі дасягнутыя ў такія сціслыя тэрміны без тэарэтычнай рэфлексіі. Гэта не наш метад. Наш мае на мэце ўменне «ісці ад жыцця», што і было ў чарговы раз публічна прадэманстравана.

Не спяшайцеся радавацца

Жыццё дыктуе простыя рашэнні. Калі склады затаваранытя, то «першая задача — гэта прадаваць тое, што мы вырабляем».

Д'ябал, як вядома, мае схільнасць хавацца ў дэталях. Таму задача «прадаваць», пастаўленая ў агульным выглядзе, распадаецца на задачы ніжэйшага рангу: «куды прадаваць», «па якім коште прадаваць» і г. д. Але ўся гэтая сукупнасць падзадач павінна ў выніку дазволіць ураду адказаць на галоўнае пытанне АП: «Грошы, дзе грошы?»

«Усё праходзіць, і гэта пройдзе», — супакойваў нецярплівых і мітуслівых цар Саламон. 22 мая, выступаючы на VII з'ездзе Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, АП надаў біблейскай прыпавесці сучаснае гучанне: «Крызісы прыходзяць і сыходзяць», таму нам варта любой цаной захаваць працоўныя месцы.

Аднак 6 жніўня прэм'ер-міністру давялося выслухоўваць не чарговую прытчу, а жорсткі загад: «Чакаць, што будуць лепшыя часы ў нашых суседзяў, на нашых рынках, не даводзіцца, вы бачыце, як развіваюцца падзеі. Таму давядзецца ісці, праломвацца, канкурыраваць на іншыя рынкі. Гэта задача кожнага».

Пры гэтым АП падкрэсліў, што «праломвацца» варта выключна за кошт мер, якія прымаюцца ў пажарным парадку. А «падсунуць нейкія вялікія крокі ў будучыні, і прытым крокі не заўтрашняга дня» ні сабе, ні грамадству ён не дазволіць.

6 жніўня прагучала і такое нязвыклае для лексікону АП слова, як «рэформа». Але не спяшайцеся радавацца. Рэінкарнацыі палітыкі лібералізацыі не плануецца. Мне ўжо даводзілася адзначаць раней, што на выклікі гісторыі палітычныя эліты адказваюць альбо распрацоўкай інавацыйных ідэй, якія адкрываюць новыя творчыя магчымасці, альбо вяртаннем да старых каштоўнасцяў, што апраўдалі сябе ў мінулым, г. зн. «архаізацыяй».

Які шлях выхаду з крызісу абраў АП — ні для каго не з'яўляецца таямніцай, і 6 жніўня ён свой стратэгічны выбар пацвердзіў: «Я глыбока не ўнікаў у гэтыя праблемы, але бачыў, што многія дзяржавы гэта перажывалі, і бачу наступствы падобных рэформаў. У нас таксама ў некаторых сверб, у часткі нашага грамадства: вось не атрымліваецца, патрэбны нейкія перамены».

Абгрунтаваная асцярога. Прыгадаем «арабскую вясну». Аўтарытарныя рэжымы пакінулі пасля сябе выпаленае інстытуцыянальнае поле. Няма правіл, прымальных для большасці грамадзян. Няма грамадскіх і палітычных арганізацый, здольных адводзіць незадаволенасць. У такіх умовах людзям нічога больш не застаецца, як выходзіць на плошчу.

Акрамя краіны — нічога

Унітарная дзяржава — форма дзяржаўнага ладу, пры якой яе часткі з'яўляюцца адміністрацыйна-тэрытарыяльнымі адзінкамі і, у адрозненне ад федэрацыі, не маюць статусу дзяржаўнага ўтварэння. Такое вызначэнне нам падказвае Вікіпедыя.

Не буду аспрэчваць. Але мы маем справу з прынцыпова іншым тыпам унітарнага. Вось як яго тлумачыць сам АП: «Улада, і прэзідэнт перш за ўсё, я ўжо часта вам пра гэта казаў, павінны кантраляваць самае галоўнае тры рэчы: уладу — яна не прыватызуецца, уласнасць і грошы. Гэта павінна быць перш за ўсё. Ну і потым, я ўжо казаў, ідэалогія ў нас не прыватызуецца і гэтак далей».

Учытайцеся: улада і прэзідэнт павінны кантраляваць... уладу. АП не памыліўся. Для яго паняцці «ўлада» і «прэзідэнт» з'яўляюцца сінонімамі. Нездарма ж ён разглядае сябе ў якасці адзінага палітыка ў краіне.

Улада не прыватызуецца. Г. зн. няма іншых носьбітаў улады акрамя самога АП. Уласнасць і грошы не прыватызуюцца. Гэта значыць, што няма іншых уладальнікаў уласнасці і грошай акрамя самога АП. З ідэалогіяй тая ж гісторыя. І гэтак далей. Такім чынам літаральна ўсё — рухомае і нерухомае, адушаўлёнае і неадушаўлёнае, матэрыяльнае і віртуальнае — не можа быць нікім прыватызавана ў Беларусі, таму што яно ўжо прыватызавана. Здагадайцеся з трох разоў, кім?

Вышэй я казаў пра існаванне прынцыпова іншага тыпу ўнітарнага (ад лацінскага «unitas» — «адзінства»). Але «прынцыпова іншае» не азначае «прынцыпова новае». У якасці каментатара паклічу на дапамогу расійскага гісторыка Юрыя Півавара: «Ёсць такі тэрмін у навуцы, калі словы «ўлада» і «ўласнасць» аб'ядноўваюцца ў адно слова «ўладаўласнасць». Гэта азначае, што той, хто мае ўладу, той і валодае ўласнасцю. Што ўласнасць не гуляе сама па сабе. Прычым слова «ўласнасць»

(працяг на стар. №4)

АДЗІНЫ ПАЛІТЫК

(пачатак на стар. №3)

не зусім дакладнае. Уласнасць — гэта асаблівы прававы інстытут. А тут, хутчэй, гаворка ідзе пра маёмасць».

Такім чынам, беларускі тып унітарнага ўяўляе сабой арганізацыйна-прававую форму камерцыйнай арганізацыі з адным удзельнікам (УП «Беларусь»). Маёмасць унітарнага прадпрыемства знаходзіцца ў прыватнай уласнасці, з'яўляецца непадзельнай і не можа быць размеркавана па ўкладах (долях, паях), у тым ліку паміж работнікамі прадпрыемства.

Але па такім прынцыпе ў Кіеўскай Русі былі арганізаваны княжацкія вотчыны, а тып адносін паміж князем і падданымі амерыканскі гісторык Рычард Пайпс называе патрыманіяльным (радавым).

3 тых часоў мала што змянілася. І як тут не пагадзіцца з АП: «У мяне акрамя краіны нічога няма».

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
"Новы час"

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

НАВОШТА СТОЛЬКІ ЗБОЖЖА?

«У Беларусі намалацілі 8 мільёнаў тон збожжа», — радасна паведамляюць у Міністэрстве сельскай гаспадаркі. Разбіраемся, куды яно пойдзе і ці хопіць нам гэтых мільёнаў.

На хлеб, булачкі і батоны ідзе 1,1 мільёна тон. Разам са спіртам ды іншымі вырабамі будзе 1,5 мільёна тон. Столькі трэба нашым людзям на год, да наступнага ураджаю, па падліках міністэрства сельскай гаспадаркі.

«Мы зерне не экспартуем, гэта на унутраныя патрэбы. 1,5 мільёна тон — для патрэб людзей, астатняе на корм жывёле — каля 7,5 мільёнаў тон», — кажуць у міністэрстве.

Летась у Беларусі сабралі 9 мільёнаў тон. І з іх паўмільёна па сёння ляжыць у свіранах.

«Жывёлагадоўля не можа даць дакладную лічбу, зерне ж не даецца ў чыстым выглядзе. У нас яшчэ каля паўмільёна тон мінулагодняга зерня. Але яно не псуецца амаль, добра захоўваецца. Нават насенне захоўваецца два гады», — апісваюць у Міністэрстве сельскай гаспадаркі.

Зерне ляжыць у свіранах, але мы яго завозім нават з ЗША. За мінулы год мы экспартавалі 247 тон трыцікале і 4 тысячы кілаграмаў іншых зерневых. Агулам мы заплацілі за гэта 160 тысяч долараў, па падліках Белстата.

На хлебазаводах, куды звярнулася Еўрарадыё, у адзін голас адказваюць: «Карыстаемся мукой з беларускага зерня». Нават прыватная кампанія Boulangerie карыстаецца беларускай мукой, так танней.

«Гэта дзеля таго, каб не вельмі дарагі быў наш прадукт, каб людзі маглі яго набываць, бо везці муку з-за мяжы дорага», — адказваюць у Boulangerie.

Пры гэтым летась Беларусь экспартавала 28 тысяч тон мукі на 9 мільёнаў долараў.

У Аўстрыі збожжа збіраюць на траціну менш, чым у Беларусі, і прадаюць яго за мяжу, падлічвае эканаміст Міхаіл Залескі:

«Аўстрыі хапае, і яны яшчэ экспартуюць. Нам трэба глядзець, колькі мы трацім збожжа на кілаграм свініны ці ялавічыны. Мы не падлічваем гэтага. А тут менавіта і трэба шукаць праблему. Бо тут неэфектыўнасць гаспадаркі, збожжа не ашчаджаецца, бо на вёсцы няма гаспадара, там асвойваюць рэсурс».

А мы збожжа не экспартуем, бо — «стратэгічны прадукт».

Арцём Мартыновіч
Еўрарадыё

СВАБОДУ ПАЛІТВЯЗНЯМ!

ГУМАНИЗМ ЧЕРЕЗ НЕ ХОЧУ

Вечером 22 августа на автовокзале «Восточном» в Минске несколько сот человек с цветами и крамольным бело-красно-белым флагом встретили освобожденного Николая Статкевича. Накануне президентских выборов, назначенных на 11 октября, Александр Лукашенко пошел на уступки Западу: помиловал политического заключенного № 1 и других фигурантов этого списка — анархистов Николая Дедка, Игоря Олиневича, Евгения Васьковича, Артема Прокопенко, диссидента Юрия Рубцова.

Официальная формулировка — «исходя из принципа гуманизма». Но белые нитки этой формулировки видны любому обывателю.

Статкевич был одним из соперников и, пожалуй, самым яростным критиком Лукашенко на предыдущих выборах, а его шестилетний срок стал мрачным символом расправы за Площадь — массовое выступление белорусов в Минске 19 декабря 2010 года. Обозреватели называли Статкевича личным врагом Лукашенко.

Во всяком случае, упоминая о нем, официальный лидер неизменно раздражался, повторял: хочет быть героем — пусть сидит. Нынешний же гуманизм через не хочу прозрачно связан с интересом белорусского руководства улучшить отношения с Евросоюзом, США по итогам выборов-2015.

Фактически Лукашенко проговорил этот прагматичный расчет 4 августа во время интервью «Еврорадио», «Радио Свобода» и TUT.by: «Я не стану лукавить, этот вопрос в повестке дня. Решить это могу только я… Если его выпускать, то выпускать до выборов. Если не выпускать, то не выпускать».

Ключевое здесь — выборы, о гуманизме — ни слова.

Лукашенко выдержал паузу

Понятно, что предстоящие выборы не станут праздником демократии. Налицо регресс даже в сравнении с кампанией-2010.

Тогда в избирательном бюллетене была обойма оппозиционных персоналий, ныне из пятерых потенциальных кандидатов лишь Татьяна Короткевич может быть отнесена к мягкой оппозиции. И то не бесспорно. В самом оппозиционном лагере активистку гражданской кампании «Говори правду» обвиняют в сговоре с режимом. На Площадь же ныне и вовсе никто не зовет.

Но эти априори бледные, как никогда имитационные выборы могут парадоксальным образом получить от Запада более снисходительную оценку. Западники нахлебались украинского вопроса, заценили ту позицию, которую занял в нем Минск, слегка дистанцировавшись от Москвы.

Короче, сегодня белорусским властям достаточно не особо бить внутренних оппонентов по головам, не сажать кандидатов после выборов в тюрьму — и прощение былых грехов с выходом на нормализацию отношений с ЕС и Вашингтоном становится реальной перспективой.

Ну и понятно, следовало снять вопрос политзаключенных, из-за которых, собственно, Запад и ввел санкции против верхушки режима.

«Белорусское руководство рассчитывает за счет этого шага добиться своей легитимации по итогам выборов, отмены западных санкций», — отметил в комментарии для Naviny.by минский обозреватель-международник Андрей Федоров.

И оппозиция, и демократические страны требовали выпустить политзаключенных давно. Но человек, в чьих руках была их судьба, тянул, просчитывал. Некоторые думали, что освободит перед майским саммитом «Восточного партнерства» ЕС в Риге, однако Лукашенко туда решил не лететь (прежде всего, пожалуй, чтобы не дразнить Москву).

Но дальше тянуть эту театральную паузу было нельзя. После голосования 11 октября живой политический товар потерял бы цену.

Нужны деньги и маневр

Освобождение политзаключенных, при том что критически мыслящий электорат не обманывается насчет причин гуманизма и не лелеет надежд на либерализацию, улучшает и внутренние позиции Лукашенко перед выборами.

Этим ходом действующий президент ослабляет козыри своих противников, особенно ратовавших за бойкот (наличие политузников было убийственным аргументом в обойме). Впрочем, иные из бойкотистов могут сказать: вот как мы напугали режим!

На самом деле решающими оказались экономические и внешнеполитические соображения. Россия в кризисе, обложена санкциями за Украину и, вероятно, не сможет далее субсидировать белорусского союзника в прежних объемах. На фоне же улучшения политических отношений с Западом у Минска повышаются шансы привлечь инвесторов, получить кредит МВФ.

Тот, правда, требует реформ, но политический фон тоже может повлиять на решение, да и опыт имитации экономических преобразований у белорусского правительства есть.

Среди обозревателей также популярен тезис, что Лукашенко за счет разморозки отношений с ЕС и США хочет расширить пространство геополитического маневра, застраховаться от экспансионистских поползновений Москвы.

Впрочем, как отмечает Федоров, «Украина имела куда более тесные отношения с ЕС и США, но это не уберегло ее от российской агрессии». Собеседник Naviny.by не исключает, что даже весьма условный прозападный тренд Минска может вызвать резкую реакцию Кремля.

(скарочана)

Александр Класковский
http://naviny.by

ФІНАНСАВЫ КРЫЗІС

«ФАКТ ОБВАЛЬНОЙ ДЕВАЛЬВАЦИИ НАЛИЦО»

Оценку стремительному падению белорусского рубля , когда 24 августа в результате торгов доллар прибавил 871 рубль, достигнув отметки 17 601, евро вырос на 1098 до 19 935 белорусских рублей, а российский рубль — на 1,59 до 247,3 рубля, в экспресс-комментарии «Салідарнасці» дал доктор экономических наук, профессор Борис Желиба.

– Факт обвальной девальвации налицо. Примерно такая же произошла в декабре прошлого года, когда российский рубль стал падать, а мы держались-держались, но потом обвалились на 30% вслед за ним, – считает экономист.

– Основные причины сегодняшнего обвала – внешние. Мы видим понижение цен на нефть, и процесс пока идет. Отсюда обвал российского рубля, поскольку экспорт России наполовину, наверное, зависит от углеводородов. А поскольку наши экономики взаимосвязаны, то вслед за ним можно констатировать и обвал белорусского рубля.

Однако можно найти причины девальвации и внутри нашей экономики. К примеру, Нацбанк вроде не создает много рублей, но все-таки в последние дни сделал несколько выпусков своих облигаций, которые предназначены под свободные рубли коммерческих банков. Значит, была излишняя рублевая ликвидность. Значит, в своих действиях Нацбанку нужно еще ужаться. Еще пример – Нацбанк чересчур активно рекомендовал банкам снижать депозитные рублевые проценты, чтобы удешевить кредиты для реального сектора. Можно сказать, что это происходило почти в административно-командном порядке.

В результате вкладчики стали переводить рублевые депозиты в валютные, создавать дополнительное давление на курс рубля.

Борис Желиба полагает, что у Нацбанка есть инструменты, чтобы смягчить удар от обвала белорусского рубля, но сделать это из-за внешних факторов будет очень непросто. Многое зависит, как дальше будут изменяться цены на нефть.

– Цены на нефть когда-нибудь должны достичь дна и оттолкнуться от него. Тогда негативные процессы замедлятся, российские рубль, возможно, начнет потихоньку отыгрываться, а мы – вслед за ним.

По мнению экономиста, держать деньги на рублевых депозитах все меньше смысла.

– После обвальной девальвации наступает период интенсивной инфляции. Поэтому я бы переводил сбережения в валюту.

Руслан Горбачев
http://gazetaby.com

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 28.08.2015 у 15.45 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.